

**БАЛАНС АЗОТУ, КАЛЬЦІЮ Й ФОСФОРУ
В ОРГАНІЗМІ КУРЕЙ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ
ФЕРМЕНТНОГО ПРЕПАРАТУ «ЛАДОЗІМ ПРОКСІ»**

О.Й. Карунський, доктор с.-г. наук, професор

К.С. Гарбажій, аспірант

Одеський державний аграрний університет

Використання в раціонах курей ферментного препарату «Ладозім Проксі» в розрахунку 0,7 кг/т комбікорму дозволяє збільшити відкладення азоту та мінеральних речовин в організмі птиці .

Розвиток птахівництва за останні роки характеризується значною його інтенсифікацією, на основі чого проходить ріст продуктивності птиці, збільшується виробництво продукції.

Сучасна курка – несучка має генетичну здатність давати близько одного яйця в день, щоб досягти такої продуктивності необхідно забезпечити оптимальні умови навколишнього середовища такі як корми, приміщення, мікроклімат, та інше [1].

В останні роки вчені особливу увагу приділяють несучості курей і масі яєць, що має велике економічне значення.

Для збільшення продукції і покращення її якості важливе значення відводиться годівлі. Основні поживні речовини – вуглеводи, протеїни, жири – у тому вигляді, у якому вони знаходяться в кормах, не можуть бути засвоєні організмом тварин. Тільки після дії на них різних ферментів і розчеплення їх до більш простих речовин вони можуть всмоктуватись через стінку шлунка і травного тракту і переноситись кров'ю до всіх органів і тканин. Відповідно, ферменти є його основною ланкою, через яку можна цілеспрямовано впливати на процеси перетравлення і засвоєння корму [2].

Мета і завдання досліджень. Метою наших досліджень було вивчення балансу азоту, кальцію й фосфору в організмі курей при згодовуванні ферментного препарату «Ладозім Проксі» в розрахунку 0,7 кг/т комбікорму. Для об'єктивної оцінки обмінних процесів, пов'язаних з перетворенням й синтезом білка та інших органічних речовин у організмі курок – несучок важливе значення має баланс азоту, кальцію та фосфору.

Середньодобовий баланс азоту наведено в таблиці 1.

**Таблиця 1 – Середньодобовий баланс азоту
в піддослідних курок – несучок**

Показники	Групи	
	1	2
Прийнято азоту з кормом, г	3,250	3,245
Виділено, г :		
з послідом	1,869	1,907
з яйцем	0,324	0,389
Засвоєно, %	9,96	11,46
Утримано в організмі, г	1,001	1,097
Утримано від прийнятого, %	30,8	32,3
Коефіцієнт конверсії протеїну корму в білок яйця, %	57,50	58,76

Результати досліджень показали, що кількість виділеного азоту з послідом у птиці контрольної групи становила 1,925 г, у аналогів 2 – ї дослідної – 1,907 г, хоч у курей 2 – ї дослідної групи засвоєння азоту було більшим. Зокрема, кількість відкладеного азоту з яйцем в несучок 2 – ї дослідної групи становила 0,389 г, що на 20% більше порівняно з контрольною групою.

Основним показником, що характеризує якість годівлі курей – несучок є коефіцієнт конверсії корму в продукцію. Встановлено, що коефіцієнт конверсії протеїну корму в білок яйця був вищим у птиці 2 дослідної групи, яка одержувала комбікорм з ферментним

препаратом. Коефіцієнт конверсії протеїну корму в даній групі становив 58,76 %, що на 2 % більше контрольної групи.

Отже, використання у комбікормах курок–несучок ферментного препарату «Ладозім Проксі» сприяє кращому засвоєнню азоту з кормом та відкладення його у яйцях.

Результати балансу кальцію та фосфору наведено у табл. 2 і 3.

**Таблиця 2 – Середньодобовий баланс кальцію
(в середньому на одну голову)**

Показники	Групи	
	1	2
Прийнято з кормом, г	3,18	3,22
Виділено, г :		
з послідом	2,14	1,65
з яйцем	0,950	1,193
Засвоєно , %	32,60	48,50
Утримано в організмі, г	0,090	0,377
Утримано в організмі від кількості прийнятого, %	2,82	11,64

**Таблиця 3 – Середньодобовий баланс фосфору
(в середньому на одну голову)**

Показники	Групи	
	1	2
Прийнято з кормом, г	0,847	0,830
Виділено, г :		
з послідом	0,75	0,51
з яйцем	0,073	0,114
Засвоєно , %	11,5	38,6
Утримано в організмі, г	0,024	0,206

Утримано в організмі від кількості прийнятого, %	2,83	24,80
--	------	-------

Кальцій та фосфор у пік несучості краще засвоювався курями 2 дослідної групи, в якій ці показники були вищими ніж у 1 контрольній відповідно на 48,50 та 38,6 %. У яйцях курей 2 дослідної групи відкладалося більше кальцію та фосфору ніж у яйцях курей контрольної групи. Зокрема кальцію 1,193 г, фосфору 0,114 г, що значно нижче, тому що при формуванні яйця кальцій та фосфор кури контрольної групи запозичали з тіла власного організму.

Таким чином, отримані результати підтверджують, що ферментний препарат «Ладозім Проксі» сприяє поліпшенню як білкового обміну, так і мінерального, збільшує трансформацію поживних речовин корму в яйце.

Висновки. Введення до комбікорму курей – несучок ферментного препарату «Ладозім Проксі» у кількості 0,7 кг/т збільшує відкладення азоту та мінеральних речовин відносно на 1,193г та 0,114г.

Література

1. Кулик М.Ф., Величко І.М., Засуха Т.В. Традиційні та нетрадиційні мінерали у тваринництві. – К.: Сільгоспосвіта, 1995. – 236 с.
2. Свеженцов А.І., Урдзик Р.М., Єгоров І.А. Корма и кормление сельскохозяйственной птицы. – Днепропетровск: АРТ – ПРЕСС, 2005. – 376 с.
3. Єгоров И. Новые тенденции в кормлении птицы // Комбикорма. – 2004. – № 6. – С. 47 – 48.

Гарбажий К.С., Карунский О.И. **Баланс азота, кальция и фосфора в организме курей при использовании ферментного препарата «Ладозим Прокси»**

Использование в рационах кур ферментного препарата «Ладозим Прокси» из расчета 0,7 кг/т комбикорма позволяет увеличить отложение азота и минеральных веществ.

Garbazhiy K.S., Karunsky A.Y. **Introduction of «Ladozym Proxy» enzymatic supplement into poultry foddors.**

Application of «Ladozym Proxy» enzymatic supplement in diet of chickens in a rate of 0.7 kg per 1 ton of the combined fodder allows to increase put aside mineral resources.